

Praca pod wpływem alkoholu jest zagrożeniem dla bezpieczeństwa. Nie ma czego się wstydzić, trzeba je eliminować tak, jak staramy się usunąć inne zagrożenia wynikające z tak zwanego czynnika ludzkiego – mówi **CZESŁAW KUBACZKA**, dyrektor kopalni Borynia-Zofiówka-Jastrzębie

Bez alkoholu praca jest bezpieczniejsza

► **NOWY GÓRNIK: Ochrona kazała panu dmuchać w alkomat przy bramie wejściowej do kopalni?**

CZESŁAW KUBACZKA: Jeszcze nie.

► **Górnicy muszą dmuchać.**

– Wszyscy pracownicy muszą dmuchać, jeżeli jest uzasadnione podejrzenie, że któryś z nich jest po spożyciu alkoholu. Takie testy są proponowane przez ochronę.

► **Dlaczego? To uwłacza ludzkiej godności.**

– Ochrona kopalni nie przeprowadza kontroli w sposób „widowiskowy”. Nie ma atmosfery łapanki. Praca w górnictwie wiąże się z wielkimi zagrożeniami. Nasi pracownicy obsługują maszyny i urządzenia wielkiej mocy. Jeżeli ich nie obsługują, to pracują w ich sąsiedztwie. Zagrożenia naturalne powodują, że chwila nieuwagi, a nawet mniejsza koncentracja i powolna reakcja, mogą spowodować śmierć wielu osób. Człowiek pod wpływem alkoholu nie działa racjonalnie, ma opóźnioną reakcję. Proszę także pamiętać, że pod ziemią jest gorąco, podwyższona wilgotność i słaba widzialność. W takich warunkach nawet mała dawka alkoholu może być przyczyną tragedii. Przynajmniej 70 proc. wypadków w górnictwie wynika z tak zwanego czynnika ludzkiego. Praca pod wpływem alkoholu bez wątplenia jest czynnikiem ludzkim, który

stwarza gigantyczne zagrożenie. Czy starania o poprawę bezpieczeństwa pracy mogą uwłaczać ludzkiej godności? Ludzka godność ucierpi wtedy, gdy jakiś pracownik ulegnie wypadkowi i okaże się, że był pod wpływem alkoholu. Wtedy zostanie bez środków do życia, bo żadna ubezpieczalnia nie wypłaci mu pieniędzy. Proszę pamiętać – zawsze jest sprawdzana trzeźwość uczestników wypadku. Tu nie da się niczego ukryć.

► **Co się dzieje z pracownikiem, który chciałby pracować pod wpływem alkoholu?**

– Jeżeli zostanie złapany na bramie wejściowej, musi wziąć dzień wolny. Dostaje naganę. Traci barbórkę i czternastkę. Tej nagany nie można anulować. Jeżeli takie sytuacje powtarzają się, pracownik jest zwalniany dyscyplinarnie.

► **Związkowcy bronią ukaranych pracowników?**

– Bronią przed zwolnieniem. Przed konsekwencjami finansowymi nie mogą obronić.

► **Wiele osób mówi, że zamiast zwalniać, należy kierować na leczenie odwykowe.**

– Nie każdy, kto stawia się do pracy pod wpływem alkoholu, jest uzależniony. Poza tym kierownictwo kopalni nie może nikogo zmusić do leczenia odwykowego. Uważam, że osobom uzależnionym należy pomóc w leczeniu. To nie oznacza bezkarności. Jednak pracownik musi chcieć skorzystać z leczenia. W wielu przypadkach presja rodziny, kolegów z pracy

i przełożonych jest skuteczna i pracownicy decydują się na skorzystanie z fachowej pomocy. Kierownictwo kopalni ułatwia takim osobom powrót do pracy po leczeniu.

► **Warto pomagać?**

– Jeżeli miałyby być to tylko jeden przypadek zakończony sukcesem, to warto. Miałem kiedyś sytuację, że na dole zostało skontrolowanych trzech pracowników. Wszyscy byli pod wpływem alkoholu i wszyscy zostali zwolnieni dyscyplinarnie. W jednym przypadku zdecydowałem się na ponowne przyjęcie pracownika. Jego sytuacja rodzinna była bardzo trudna. Dziecko chore na nowotwór, trudna sytuacja materialna. Został przyjęty po zakończonym leczeniu odwykowym. Pracuje, nie pije. Po roku jego żona przyjechała do mnie razem z córką i wręczyła mi kwiaty. To olbrzymia satysfakcja. Pozostali dwaj pracownicy nie skorzystali z szansy.

► **Takie wyjątki nie łamią dyscypliny?**

– W dobrego pracownika warto zainwestować. Proszę także pamiętać, że takie decyzje są wyjątkowe, poparte bardzo dobrym rozeznaniem. Z tej trójki zwolnionych każdy mógł się leczyć i wrócić do pracy. Na skorzystanie z szansy zdecydował się jeden.

► **Co w sytuacji, jeżeli ktoś skorzysta z szansy i wraca do nałogu?**

– Traci pracę. Czym innym jest danie szansy, a czym innym tolerowanie zachowań zagrażających bezpieczeństwu pracy.

► **Czy trudna sytuacja w górnictwie powoduje wzrost stresu wśród górników? Jeżeli tak, to setka przed zjazdem odpręża.**

– Nasze służby BHP biorą pod uwagę stres, kiedy analizują źródła zagrożeń dla bezpieczeństwa pracy. Jednak nie jest on usprawiedliwieniem dla tych, którzy pracują pod wpływem alkoholu. W ten sposób można by usprawiedliwiać kierowców, którzy pod wpływem alkoholu powodują katastrofy drogowe.

► **Niemal codziennie docierają do nas informacje o tragediach spowodowanych przez pijanych kierowców. Dziennikarze często mówią i piszą o przypadkach pijanych lekarzy, policjantów i polityków różnego szczebla. Czy te informacje nie robią wrażenia na górnikach?**

– Na niektórych robią wrażenie, na innych nie. Jak pan zauważył, górnictwo nie jest branżą w wyjątkowy sposób narażoną na pracę pod wpływem alkoholu. Myślę, że część z tych, do których nie trafiają informacje o tragediach spowodowanych w stanie nietrzeźwym, działa bezrefleksyjnie. Część na pewno jest uzależniona. To ciągle jeszcze temat wstydliwy. Tak jest w przypadku kierowców, lekarzy czy policjantów. Tak samo jest w przypadku górników. Moim zdaniem nie ma czego się wstydzić. Trzeba o tym zjawisku mówić i eliminować je, jak każde inne zagrożenie wpływające na bezpieczeństwo pracy. Praca bez alkoholu jest bezpieczniejsza.

Rozmawiał: **SŁAWOMIR STARZYŃSKI**

Rozmowa z **JACKIEM NOWAKIEM**, dyrektorem pracy KWK Borynia-Zofiówka-Jastrzębie JSW SA

Pomoc nie oznacza tolerancji

► **NOWY GÓRNIK: Setka albo trochę więcej dla kuraju przed zjazdem. Tradycja czy zagrożenie?**

JACEK NOWAK: To zagrożenie. Około 70 proc. wypadków w górnictwie jest spowodowanych tak zwanym czynnikiem ludzkim. To oznacza, że nie byłoby tragicznego zdarzenia, gdyby pracownik był uważny, skoncentrowany na pracy, wykonywał ją zgodnie z zasadami BHP i instrukcjami przygotowanymi do konkretnego stanowiska. Alkohol osłabia koncentrację, wzmacnia brawurę, zwalnia czas reakcji. Wzmacnia zachowania, które zagrażają bezpieczeństwu pracy.

► **Jest pan dyrektorem pracy w kopalni zespolonej od miesiąca. Musiał pan w tym czasie podejmować decyzje w sprawie pracowników pod wpływem alkoholu?**

– Jeszcze nie spotkałem się z przypadkiem pracownika, który był pijany na stanowisku pracy. Kilku osobom będącym pod wpływem alkoholu ochrona uniemożliwiła wejście.

► **Zwolnił pan kogoś karnie?**

– W tych kilku przypadkach był pijany pracownik, którego w tym roku trzeci raz złapała ochrona. Został zwolniony dyscyplinarnie.

► **Proponował pan któremuś pracownikowi: chłopie, lecz się, bo najprawdopodobniej jesteś uzależniony od alkoholu?**

– Tak, pracownikowi, który drugi raz w tym roku nie został dopuszczony do pracy, ponieważ

był po spożyciu alkoholu. Zasugerowałem, aby szukał rozwiązania swojego problemu.

► **Znalazł je?**

– Nie wiem. Rozmowa odbyła się tydzień temu. Nie mogę oprzeć się wrażeniu, że problem z alkoholem jest bagatelizowany przez pracowników. Stałe tłumaczenie to hasła: przypadek, jednorazowa impreza, nieuwaga itp. Jeżeli ktoś musi wypić alkohol przed przyjściem do pracy, to jest to bardzo niepokojący objaw.

► **Uważa pan, że zakład pracy powinien wspierać tych, którzy są uzależnieni od alkoholu?**

– Nasze służby BHP wkładają wiele wysiłku, aby uświadomić pracownikom konsekwencje wynikające z pracy pod wpływem alkoholu.

Zwolnienie dyscyplinarne, kary dyscyplinarne, które powodują straty finansowe, zagrożenie bezpieczeństwa pracy – to powinno przekonać ich, że nie warto ryzykować. Rozumiem, że osoby uzależnione są chore i tak jak w przypadku każdej innej poważnej choroby zakład powinien je wspierać. Pracownik wyszkolony, z dużym doświadczeniem, jest cenny dla firmy. To się na pewno opłaca. Jednak wsparcie nie może oznaczać tolerancji dla zachowań, które zagrażają bezpieczeństwu pracy. Dlatego apeluję do pracowników naszej kopalni: nie ryzykujcie utraty zdrowia i pracy. Tylko w spółce Szkolenie i Górnictwo jest kilka tysięcy podań o pracę. Konkurencja jest wielka. Nie warto przez alkohol przekreślać swojego dorobku zawodowego i narażać najbliższych na utratę źródła utrzymania.

Rozmawiał: **SŁAWOMIR STARZYŃSKI**